

Lörri läinud pidu

Viktor Dransitov on Armeenia juurtega 29-aastane ärimees, kes oma luksusliku ning pillava elustiili tõttu figureerib sageli mitme meediaväljaande esikaanel. Nimelt armastab äsja „Rikaste TOP 10“ nimekirja murdnud mees pidada oma Viimsi mereäärses villas sageli meeleolukaid pidusid, mis kestavad varajaste hommikutundideni. Peokülaliste hulgas figureerivad lisaks Viktori lähematele sõpradele, sugulastele ning äripartneritele tihtipeale ka tuntud muusikud, näitlejad ja aeg-ajalt ka poliitikud.

Säärase kireva seltsielu vastu pole midagi ka Viktori eksmodellist abikaasal Dianal. Küll häirib Dianat väga iga peoga kaasnev „uurivate ajakirjanike“ laviin, keda Viktor armastab hellitavalt raisakotkasteks kutsuda. Selle hüüdnime on Viktor ajakirjanikele omistanud nende liigse südikuse pärast Viktori ja Diana kodus toimuva kajastamisel. Nimelt kipuvad ajakirjanikud pahatihti ka üle kinnistut ümbritseva aia kiikama, et pidudel toimuvast parem ülevaade saada. Peomelule lisaks armastavad ajakirjanikud jäädvustada ka Diana ning Viktori teismelisi lapsi 14-aastast Victoriat ning 15-aastast Tanelit, kes küll õues aset leidvast melust osa ei võta, kuid kelle igaõhtused toimetused koos ema Dianaga läbi villa suurte panoraamakende õhtuhämaruses hästi näha on. Viktor ise pidudel toimuvast lähemalt rääkida ei armasta. Kõikide palvete peale saada lisakommentaare on ta ajakirjanikele kurjalt ühmanud: „Minu pärast kirjutage, mida tahate! Nii või teisiti te, raisakotkad, õiget juttu kunagi ei trüki!“

Vältimaks järjekordselt uudishimulike pilkude sattumist sinna, kuhu Viktori arvates neid kindlasti vaja pole, otsustas Viktor enda ja oma pere meelerahu huvides kutsuda traditsioonilist suvelõpupidu turvama eraturvafirma. Turvameeste üheks ja ainsaks ülesandeks oli hoida ajakirjanikke eemal Viktori villa krundist, millega nood ka edukalt hakkama said. Turvameeste tubli töö tulemusena piirduski vastava peo meediakajastus järgmisel päeval vaid mõne üksiku fotolooga, mis peajasjalikult koosnesid eksootiliste luksusautode ülesvõtetest.

Pärast lustakat suvelõpupidu tabas peoperemeest suur šokk. Nimelt ilmus Viktorist Nädalalehes uudislugu pealkirjaga „Eduka transiidiarimehe valgustkartvad toimetused“. Loos leidsid kajastamist Viktori välisinvesteeringud ühte välisettevõttesse, mis oli sattunud laiaulatuslikus maksupettuses ning rahapesus kahtlustatuna uurimise alla. Artiklis leidis põhjalikumalt käsitlemist ka mehe lähem sõprusringkond, mis ulatus kriminaalkorras süüdimõistatud äripartneritest mitme Eesti tipp-poliitikuni. Suurimat tuska tekitasid Viktorile aga uudisloo juurest leitavad pildid, mis olid ilmselgelt tehtud suvelõpupeo käigus. Piltidel olid kajastatud nii Viktor kui ka tema kriminaalse taustaga sõbrad ühiselt õhtut nautimas. Loo päist ehtis aga suur foto peoperemehest, kelle taustal, läbi majaakende, oli näha ka Viktori naist ja lapsi. Foto all leidis kirje: „Viktor pidutsemas, samas kui naine saadab toas üksi lapsi magama.“

Maruvihane Viktor esitas kaebuse Andmekaitse Inspektsioonile (AKI), milles palus teha Nädalalehele ettekirjutuse lõpetada tema ning ta pereliikmete isikuandmete ebaseaduslik avaldamine ning kohustada väljaannet ühtlasi avaldama fotod teinud isiku nime. Lisaks nõudis Viktor, et AKI määraks Nädalalehele rahatrahvi suurusega 5 000 000 eurot. Viiemiljonilist trahvinõuet põhistas Viktor järgmiselt:

- Viktoril oli plaan ärimaailmast väljuda ning kandideerida järgmisel kevadel toimuvatel Riigikogu valimistel. Kuna avalikkus on ta nüüd aga ühe valeliku kõmuloo tõttu suureks pätiks ja kaabakaks tembeldanud, on see ilmselgelt võimatu;
- tuntavalt on kannatada saanud ka Viktori ärihuvid, seda nii Eestis kui ka välismaal;
- kolmandaks leidis Viktor, et ajakirjanikud on järjepidevalt ja jultunult tunginud tema perekonna eraellu. See, mis toimub kellegi koduseinte vahel, pole kellegi teise asi! Säärased kõmulood mõjuvad negatiivselt ka Viktori pereliikmetele, eriti teismelistele lastele, kes on langenud koolikiusamise ohvriks;

- viiemiljoniline trahv saadaks ühiskonnale laiema sõnumi, et nimetatud rikkumisi Eestis ei taluta. Väikesed trahvisummad ei suuna kedagi õiguskaualekale käitumisele.

Andmekaitse Inspeksioon algatas Nädalalehe suhtes küll järelevalvemenetluse, kuid lõpetas selle põhjendusega, et nii Viktor kui ka Diana on avaliku elu tegelased, kelle tegemiste ning eluolu vastu ongi üldsusel suurem huvi. Lisaks on Viktor ajakirjanikele andnud korduvalt selge nõusoleku oma isikuandmete töötlemiseks lausudes: „Minu pärast kirjutage, mida tahate!“

Kuna Viktor polnud AKI otsusega rahul, esitas ta kaebuse halduskohtusse, milles ta nõudis, et Andmekaitse Inspeksiooni kohustataks tema kaebus täies ulatuses rahuldama.

Kas kohus peaks Viktori kaebuse rahuldama?

Kaasuse lahendamist abistavad küsimused:

1. Milliseid Viktori põhiõigusi ja -vabadusi võib riivata Nädalalehes avaldatud artikkel?
2. Kas Viktori puhul on tegemist avaliku elu tegelasega? Kas avaliku elu tegelasteks võib pidada ka tema abikaasat Dianat ning lapsi Victoriat ja Tanelit? Miks?
3. Kas avaliku elu tegelastel on õigus eraelu kaitsele samas ulatuses kui tavalistel inimestel?
4. Mida võib pidada sobivaks nõusolekuks enda isikuandmete töötlemisel? Kas säärane nõusolek on alati vajalik või tohib teatud juhtudel isikuandmeid töödelda ilma konkreetse isiku heakskiiduta?
5. Kas praegusel juhul on Nädalalehe trahvimine õigustatud? Kui jah, siis mis ulatuses?